

Proizvodnja struje iz lignita u Srbiji nije isplativa pa je u najkraćem roku potrebno preduzeti korake kako bi prestalo zaduživanje za zastarele i prljave tehnologije, pokazala je Studija „Stvarna cena struje iz uglja u Srbiji“ Centra za ekologiju i održivi razvoj (CEKOR).

U toj studiji, koju su uradili naučni saradnik Instituta tehničkih nauka Ilija Batas Bijelić, vanredni profesor Ekonomskog fakulteta u Beogradu Dejan Molnar i Zvezdan Kalmar iz CEKORA, navodi se da su fiksni troškovi proizvodnje termoelektrana koji ne zavise od obima proizvodnje i koji postoje i kada je proizvodnja nula, veoma visoki i iznose tri četvrtine ukupnih troškova, kao i da su troškovi održavanja sistema izuzetno visoki.

„Pogubno je dalje ulagati u stari način proizvodnje, koji javno preduzeće Elektroprivredu Srbije (EPS) vodi u sve veće gubitke. Kako bi se preduzeće očuvalo i učinilo konkurentnim u budućnosti treba razmotriti alternativne investicione mogućnosti“, navodi se u studiji, a saopštio je CEKOR.

Stvarna cena uglja u Srbiji je, kako se navodi, dva do četiri puta veća je od one koju građani i kompanije plaćaju kroz račun za struju.

Upoređujući cenu po kojoj se struja u Srbiji proizvodi sa cenom koju građani i privreda trenutno plaćaju, a koja u plavoj tarifi na jednotarifnom brojilu iznosi 47,6 evra po megavat satu dok je na višoj dnevnoj tarifi na dvotarifnom brojilu 54,5 evra po megavat satu stručnjaci su u studiji zaključili da stvarna cena struje iznosi preko 62 evra po megavat satu. Dodaje se da razlika do koje se došlo između ove dve cene, one koja se trenutno plaća i one koliko bi ona trebalo da iznosi, govori koliko se plaća za proizvodnju struje iz lignita, a da to potrošač ne vidi, jer su ti troški nastali po nekim drugim osnovama, subvencijama, ekološkim štetama kao što su zagađivanje vode, vazduha, upotreba zemljišta radi odlaganja „jalovine“ i pepela, narušavanja zdravlja stanovništva.

Dodatno je, kako se navodi, objašnjeno na koji način se stvarna cena struje iz lignita pri integraciji u elektroenergetski sistem ne vidi, jer je skrivena veoma niskom cenom hidroenergije.

„Na osnovu dostupnih javno objavljenih finansijskih izveštaja JP EPS došlo se do prosečne cene koštanja struje iz lignita u periodu 2017-2019. godina od oko 71 evro po megavat satu a imajući u vidu da je na tržištu SEEPEX prosečna cena električne energije bila u rasponu od 45-55 evra po megavat satu studija ukazuje na to da je gubitak javnog preduzeća na proizvodnji struje na nivou 17-26 evra po megavat satu“, navodi se u saopštenju.

Dodaje se da su na ovako izračunatu osnovu nadograđeni eksterni troškovi, ekološki i zdravstveni, čime cena struje iz uglja postaje još veća i dostiže iznos od 108-207 evra po megavatsatu što pokazuje da su stvarni troškovi tri-četiri puta veći od onih koji se plaćaju.

CEKOR tvrdi da proizvodnja struje iz lignita u Srbiji nije isplativa

Izvor: Danas